

banke. Hun har en farve som voks. Han husker, hun var pige i hans gamle logi og blev smidt ud. De snakker ligefremt sammen.

»Nå, hvordan går det, Charlie?»

»Udmærket. Også med dig?», siger han og peger på den lille pige, hun har ved hånden.

»Ja. Det er det hele, men der er heller ikke grund til at tale mere, han synes at kende hende bedre nu på dette øjeblik end gennem de mange måneder, hvor de sås hver dag.

Nå er han faktisk glad for at være blevet genkendt i Lambeth Walk. Hvilke dejlige folk, der følger efter ham, men på afstand, de overfalder ham ikke og hugger hans tøj som souvenir. Han føler sig næsten som fløjtespilleren, der trækker alle til sig. Pludselig bliver han alligevel nervøs, det er faktisk let-sindigt at færdes helt alene i disse kvarterer, og han går hen til en politibetjent. Han beroliger ham og siger, det er de dødeste folk, de gør ikke noget ondt.

»Nå, nej, det véd jeg for resten godt!», svarer Chaplin, og alle begynder nu at snakke med ham, gamle, mænd og børn.

De små cockneybørn bevæger sig i cirkler om ham for at se ham fra alle sider. Han husker det fra sin egen cockney-barndom, når han fulgte efter berømtheder på gaden. Han kæmpede også for at komme i første række — af nysgerrighed.

Betjenten har skaffet en bil, og alle står nu og ser på ham uden at spørge. Han føler sig lurvet som en, der er i færd med at snyde. Deres forgudelse er i virkeligheden ikke henvendt på hans person. Kunne jeg bare gøre noget for dem, men de er for mange, tænker han. Ja, for mange. Hvor tit bremses smukke følelser ikke af det lille ord, tilføjer han med ironi.

»På gensyn, Charlie, Gud være med dig.»

Han når det gadehjørne, hvor han første gang havde stævne-møde med Hetty. Hvor var han flot dengang, i lille skodefrakke, hat og stok. (Man genkender hans berømte filmkostume). Han stod der i fire stive timer, kiggede ind i alle sporvogne og ventede hver gang, at Hetty ville smile til ham.

Nu kommer der også en sporvogn, og han ser uvilkårligt efter. Er Hetty med? Nej, et par mænd og en gammel kone, men ikke Hetty. Hun er væk, ligesom den unge elsker på 19 år. Han går ind i sin gamle bevertning for at få et glas og føler sig som en fremmed, der ikke ved, hvad han skal bestille. Alt er forandret.

Så når han Kensington Cross. »Det var der, jeg opdagede musikken, oplevede dens sjældne skønhed, der har glædet mig og hjemstøt mig lige siden. Der viste den sig en aften omkring midnat. Jeg husker det, som var det i går.

Jeg var kun en stor dreng, og for mig var musikken en liflig mystik. Jeg forstod intet. Jeg vidste kun, at jeg elskede den, og jeg følte en dyb ærefrygt, når tonerne ramte mit øre.

Men den aften hørte jeg pludselig en harmonika og en klarinett, som spillede særlig vidunderligt. Det gav mig sådan en sindsbevægelse, at jeg for første gang blev klar over, hvad melodi var.

Jeg vender omsider tilbage. Vi overskrider Westminster Bridge. Jeg går ind på Ritz og klæder mig om til middag.

Han er ikke bange for selvironi eller for at se svælgel mellem sit nuværende miljø og barndommens.

I en samtale med H. G. Wells røber han, at hans filmkostume er en reaktion mod hans nuværende jeg. Han har ganske vist altid haft lyst til at være smart i tøjet og har rigelig adgang til det, men alt omkring ham og hans arbejde er sådan, at han føler trang til det modsatte.

På vej over Kanalen træffer han igen to yndige, unge kvinder. Han kan ikke fransk, og den ene påtager sig at lære ham det. Turen tegner i alle måder godt. Dampovnen begynder at vippe, de promenerer på dækket, og han hører til sin rædsel sig selv sige, at han netop elsker søgang. Hun lærer fra sig, og han modtager bedst muligt.

Han kæmper en døds-kamp, føler bleggheden, gør sit bedste for at koncentrere sig, men må til sidst styrte fra den skønne og ind i sin kahyt. Nu havde han ellers tid til at være sammen med hende og bliver så overrumplet fra anden side.

Han er ivrig efter at træffe Cami, en berømt parisisk humorist, med hvem han har haft forbindelse gennem mange år. I Paris falder de i hinandens arme med kys og det hele, han har bøjet sig for nødvendigheden af at måtte lære den franske skik. Franskmanden taler med en fart som en mitrailleuse. Efter den første forbløffelse får han den geniale idé at tale engelsk til Cami med samme fart. De tilbringer en vidunderlig aften sammen, og latteren og humoren er deres fælles sprog.

Også Tyskland vil han besøge og ser til sin forundring, at da han har passeret grænsen, er han med ét en ukendt mand. Ingen kender ham her, hvor hans film ikke blev spillet. Han flytter ind på det kontinentale hotel »Adlon« i Berlin som en almindelig ukendt amerikaner. På en måde længes han tilbage til de voldsomme og korporlige hyldeste. Der vil også i dag være en hel generation i Tyskland, for hvem Chaplin kun er et navn.

Tilbage til Paris med de utallige klubber, hvor hede bølger fra troperne slår ind, og de grå

morgener, der næsten er københavnske. I »Rat mort« træffer han en strålende, talentfuld kunstnerinde, 20 år, som han lover at gøre alt for og som aldrig har set hans film. Lang tid efter får han et telegram fra hende: »Set film. De er en stor kunstner. Mit hjerte er fuldt af glæde. De må være lykkelig. Jeg lo — jeg græd.»

HAN sejler tilbage over Atlanterhavet, besøger Sing-Sing og finder, at had og stupiditet opelskes bag de mure. Det må være en sand djævel, der har bygget det helvede. Han røber sin forståelse for USAs negre i en omtale af mødet med den højt begavede, sorte digter Claude Mackay, og da han sidder i toget igen, der går østpå, gør han rejsen op:

»Den var umagen værd. Arbejdet, der venter mig, er det også. Hvis jeg kan fremkalde et smil i de udmattede øjne i Kensington og Whitechapel, hvis jeg har husket og forstået mødet og problemerne hos de små folk, jeg har mødt, og hvis de betydelige personligheder, der har vist mig venlighed, har inspireret mig det mindste, da har det i sandhed været en vidunderlig rejse, og jeg kan kun vende glødende oplagt tilbage til arbejdet for at finde udløsning.

Togføreren melder: »Los Angeles.»

På gensyn.